

چگونه مقاله

انجمن ایرانی تاریخ برگزار می کند

همایش

آموزش و پژوهش تاریخ در ایران اسیدها راهکارها

زمان برگزاری همایش

۱۷-۱۸ آذر ماه ۸۹

- ۲۹..... کاربست فرضیه در پژوهش های تاریخی / محسن خلیلی
- ۳۱..... ناهمسانی ارزش اسناد تاریخی در گزارش مکتوب رویدادها / محسن خلیلی
- ۳۳..... بومی گرایی در پژوهش های تاریخی / رضا دهقانی
- ۱۶..... تاریخ زیست محیطی / محمد حسن رازنهان
- ۳۷..... ضرورت باز تعریف «هویت ملی» بازتابانده شده در کتب درسی تاریخ / محمد جواد رنجکش
- ۳۹..... طرحی نو برای کتاب درسی تاریخ سال دوم راهنمایی / حامد سلطان زاده
- ارتقاء سطح آموزشی فراگیران تاریخ با استفاده از بسته نرم افزاری میکروسافت آفیس / محمد سلماسی زاده.....
- ۴۱.....
- ۴۳..... ایدئولوژیک نگاری تاریخ (تاثیر ایدئولوژی حاکم بر نگارش و تفسیر تاریخ در دوره رضاشاه) / سمیه سهرابی
- ۴۵..... تحلیل محتوای متون درسی تاریخ با تاکید بر سطح خوانایی (براساس تکنیک فرای) / امامعلی شعبانی
- ۴۷..... الگوها و روش های نوین آموزش تاریخ / امامعلی شعبانی، فریبرز سجادی
- ۴۹..... تحلیل رابطه تاریخ و ادبیات در پژوهش های تاریخی / مریم شیپری، مریم کهن سال
- ۵۱..... بررسی فهم و معرفت تاریخی در محتوای متون درس تاریخ دوره راهنمایی تحصیلی / شیدا صابری
- ۵۳..... آسیب شناسی تاریخ نگاری عصر خوارزمشاهیان / کوروش صالحی، زهرا آذرکیش
- ۵۵..... آسیب شناسی کتاب های درسی دانشگاهی در رشته تاریخ / جواد عباسی
- ۵۷..... بررسی آماری کتاب های درسی تاریخ در دوره قاجار و رضاشاه / محمدرضا عسکرانی، محمد پیری
- بررسی وضعیت تولیدات علمی در حوزه مطالعات میان رشته ای و تاریخ در پایگاه اطلاعاتی ISI و SCOPUS / زهرا علیزاده بیرجندی، حسین کاظمی
- ۵۹..... رویکرد میان رشته ای راهکاری برای تعمیق و غنای پژوهش های تاریخی / زهرا علیزاده بیرجندی، حسین کاظمی
- ۶۱.....
- روش های کمی و کاربرد آن در بررسی منابع تاریخ نگاری سنتی ایران (برمبنای مدل پیشنهادی رودیک فلود) / هوبن فام تی چان
- ۶۳.....
- ۶۵..... موقعیت معاصر تاریخ نگاری در جهان و سرشت آموزش و پژوهش تاریخ در ایران / سیمین فصیحی
- ۶۹..... ملاحظاتی درباره وقایع نگاری، تاریخ نگاری و تحقیق تاریخی / عباس قدیمی قیداری
- ۷۱..... گذار از تاریخ نگاری سیاسی / علی قربانپور دشتکی
- آسیب شناسی تأثیر تحولات سیاسی بر محتوای کتاب های درسی تاریخ معاصر ایران (۱۳۵۸-۱۳۸۸) با رویکردی تطبیقی به کتاب های درسی تاریخ ایران پیش از انقلاب / منصوره کریمی قهی
- ۷۳.....
- ۷۵..... آسیب شناسی آموزش تاریخ سیاسی (مطالعه موردی درس تاریخ تحولات ایران) / احمد گل محمدی

ناهمسانی ارزش اسناد تاریخی در گزارش مکتوب رویدادها

محسن خلیلی^۱

سند به عنوان یک ماده خام در گزارش رویدادهای تاریخی حضور دارد. گناه هست که از اسناد، تنها برای معطوف کردن یک متن به چشم نوازشدن اسنادهای بی دربی، بهره می گیریم؛ ولی گاهی هم هست که ما خود را به یک نگره پیشینی و یک بیان دستگامند مسبوق به پیشینه تئوریک، مجهز ساختیم و از اسناد بهره می گیریم. تبدیل کتابت تاریخ از وصف به شرح، و سپس به تبیین، در گرو بهره گیری از سایر شعبه های علوم اجتماعی است. به همین دلیل، اگر سند را یک ماده خام چندمنظوره بدانیم، کارویژه اسناد عبارت اند از عامل میانجی جهش کیفی از کتابت وصفی به تبیین رویدادهای تاریخی. نگارنده مقاله در صدد بازتابی یک نکته است: مطلوب آن است که در بررسی تاریخی رویدادها، با تکیه بر وصف و شرح، به بیان دال/مدلول رویدادهای تاریخی پردازیم. مهم آن است که به تفهم رویداد تاریخی دست یازیم و نه تفهیم آن و این امر منوط است به خروج از نظام درسی تاریخ و

روی آوردن به جامعه‌شناسی، علوم سیاسی، اقتصاد و روان‌شناسی. در تفهیم رویدادهای تاریخی، اسناد خود به خود سخن نمی‌گویند، بلکه این مؤلفه‌های پژوهشی کمک دهنده هستند که اسناد را وادار به بیرون افکندن درون مایه‌های خود می‌کنند. در روایت‌های وصف / شرح‌گونه از رخداد‌های تاریخی، اسناد از ارزش و اهمیت همگون و یکسان برخوردارند؛ ولی در بیان‌های نگره‌مندانه تاریخی، از ارزش برخی اسناد کاسته، و به اهمیت برخی دیگر از اسناد، افزوده می‌شود. نگارنده کوشش خواهد کرد با تکیه بر درون مایه‌های برخی از اسناد تاریخی دوران قاجاریه، پهلوی اول و پهلوی دوم، انگویی را در پژوهش‌های تاریخی مبتنی بر اسناد گوناگون پیشنهاد دهد که به نظر می‌رسد می‌تواند ما را به حیطه درون‌نگری تاریخ تحولات ایران معاصر رهنمون سازد.

واژگان کلیدی: پژوهش تاریخی، اسناد، توصیف، تشریح، تبیین، انگویی
تحلیل اسناد، تاریخ معاصر ایران.